What to Study in Banking

Customized Syllabus

A: Core Banking Concept

• Concept of Bank, Historical Development, Major Functions of Banks, Role of BFIs in Nepalese Economy, Current Status, Opportunities and Challenges, Function of Commercial Bank, Banking Terminology

B: Banking Products/Services

- Deposit and its concept, Types of Deposit, Differences between different types of deposits, Fund Collection and Its mobilization
- Concept of Loan, Types of Loan, Loan Cycle, Classification of Loan, Qualitative Loan Management and its aspects
- **Deposit and Loan,** Bank Guarantee, Letter of Credit, Agri-Saving Bond, Farmer's Credit Card, Branch Less Banking, Remit, Any Branch Banking System (ABBS), Mobile Banking, Internet Banking, SWIFT, Draft, ATM, Debit and Credit Card, ASBA, Demat, Financial Literacy, Agency Services.
- Deposit Accounts and its features, Factors to be considered while opening account and operating it.

What to Study in Banking

Customized Syllabus

C: Banking Operation:

- Cash Transaction, Importance, Major Focus Areas/Factors to be considered in cash transaction, related risks, Cheque, Voucher, types, Need and Basic Element with Importance
- Remittance and its concept, Types, Importance, Role of Remittance in Nepalese Economy,
- Funded and Non Funded Business, Need for Funded and Non Funded Business, Classification and differences.
- Different Types of Risks in Banking Operation, Management
- Interbranch Account Reconciliation and its need and importance, Factors to be considered for Interbranch Account Reconciliation.

D: ADBL Related

- ADBL and Its Establishment, Developmental Stages of ADBL, Nature of Transactions, Vision, Mission and Objectives, Organizational Structure, Current Status, SWOT Analysis, ADBL Employee Bylaws 2062
- Role of ADBL in Nepal

What to Study in Banking

• Customized Syllabus

E: Policy and Acts

- Unified Directives Major Provisions
- Establishment, objective of NRB, Its function, Prudential Regulation and its Compliance.
- Loan Loss Provision and Corporate Governance related provision in Unified directives.
- NRB Act, BAFIA, Banking Offence and Punishment Act, AML CFT Act.

Level 5

- POS, Locker Facility
- Money market and Capital Market
- Interbranch Transactions
- CRM and Marketing
- BASEL
- CBS
- Major Provision of Unified Directives

- सन १९७३ मा बिनिमय दर सम्बनधी Breeton Woods System अवग्या भए पश्चात बिस्तारै यसका प्रभाव स्वरुप बिभिन्न जटिलता सिहत बैंक तथा बित्तिय संस्थाहरुमा प्रभाव परेको देखिन लाग्यो, र फल स्वरुप बैदेशिक मुद्राको कारेवारमा सिर्जित जोखिम लाई सम्बोधन र ब्यवस्थापन गर्न नसकेका कारण पश्चिम जर्मनिको बैंकिन सुपरिवेक्षण गर्ने संघिय कार्यालय Bankhaus Heostatt को ईजाजनपत्र खारेज भयो।
- त्यसपश्चात Heostatt संग कारोवार गर्ने जर्मनि बाहीरका अन्य ग्राहक बैंकहरु पनि धारासायि हुनु पर्ने अवस्थामा पुगे
- तत्पश्चात अमेरिकामा Franklin National Bank of New York पनि बिदेशि मुद्राकारोवारको घाटा थेग्न नसक्ने भई बन्द हुन पुग्यो ।
- ullet यसरी एक पश्चात अर्को बैंकहरु बिस्तारै बन्द हुने अवस्थामा पुग्दा G10 का राष्टहरु राष्टहरुको बिचमा तनाव सिर्जना हुन लाग्यो ।
- त्यसपश्चात G10 मुलुकका केन्द्रिय बैंकका गभर्नरहरुले Banking Regulation र Supervision Practices बिषयमा एक समिति बनाए र त्यस समितिलाई पछि Basel Committee on Banking Supervision को नाम दिईयो।
- Basel Committee on Banking Supervision एक यस्तो मन्चको रुपमा स्थापित भयो कि जसले सदस्य राष्टहरुको बिचमा सुपरिवेक्षकिय सहयोग आदान प्रदानको कार्य गरयो।

Basel Committee on Banking Supervision का प्रमुख उदेश्यहरु तपशिल बमोजिमका रहेका थियः

- सुपरिवेक्षिकय ज्ञानको प्रयोगद्धारा बैंक तथा बित्तिय क्षेत्रको सुपरिवेक्षणलाई गुणस्तिरय बनाई बिश्वब्यापी रुपमा बित्तिय स्थिरता अभिबृद्धि गर्ने,
- अन्तराष्टिय बैंकिन ब्यवसायमा सुपरिवेक्षकिय तरिकाहरुको प्रभावकारीता अभिबृद्धि गर्ने
- सुपरिवेक्षिकय ज्ञान, सिप, र कौशलको आदान प्रदान गर्ने
- बित्तिय क्षेत्रमा बिकसीत हुंदै गरेको बिभिन्न बित्तिय चुनौतिहरुको सामना गर्ने
- अन्य Standard Setting Agencies संग आपिस सम्बन्ध बढाउने

- हाल Basel Committee on Banking Supervision मा Group of Central Bank Governors and Heads of Supervision अर्थात सदस्य देशका केन्द्रिय बैंकका गभर्नर तथा सुपरिवेक्षकको अधिकार प्राप्त संस्थाका प्रमुखहरु रहन्छन ।
- यस सिमित ले दियका निर्णहरु कानुनि रुपमा बाध्यकारी नभएता पनि यस सिमितिले जारी गरेका निर्णय तथा सुपरिवेक्षिकय मार्गदर्शनहरुले Best Practice को आधार दिने बिश्वास गरिएको छ ।
- यस्ता मार्गदर्शनहरु २९ बटा रहेका छन भने , यस समितिले गरेका पुंजि सम्बन्धी प्रावधानहरु बढि मात्रामा प्रचलित रहेका छन ।

- Principle 1 Responsibilities, objectives and powers
- Principle 2 Independence, accountability, resourcing and legal protection for supervisors:
- Principle 3 Cooperation and collaboration
- Principle 4 Permissible activities:
- Principle 5 Licensing criteria:
- Principle 6 Transfer of significant ownership
- Principle 7 Major acquisitions:
- Principle 8 Supervisory approach:
- Principle 9 Supervisory techniques and tools:
- Principle 10 Supervisory reporting:
- Principle 11 Corrective and sanctioning powers of supervisors:
- Principle 12 Consolidated supervision
- Principle 13 Home-host relationships:

- Principle 14 Corporate governance:
- Principle 15 Risk management process:
- Principle 16 Capital adequacy:
- Principle 17 Credit risk:
- Principle 18 Problem assets, provisions and reserves:
- Principle 19 Concentration risk and large exposure limits:
- Principle 20 Transactions with related parties
- Principle 21 Country and transfer risks:
- Principle 22 Market risks:
- Principle 23 Interest rate risk in the banking book:
- Principle 24 Liquidity risk:
- Principle 25 Operational risk
- Principle 26 Internal control and audit:
- Principle 27: Financial reporting and external audit:
- Principle 28 Disclosure and transparency:
- Principle 29 Abuse of financial services

- सन १९८० मा ल्याटिन अमेरीकि देशमा भएको Debt Crisis ले बैंकहरुमा पूंजिको आधार बलियो हुनुपर्ने आवश्यकता उजागर गरयो । त्यस Debt Crisis पश्चात बासेल कमिटिको मुख्य एजेन्डाको रुपमा पूंजिको पर्याप्तता बन्यो ।
- तत्पश्चात Switzerland को बासेल शहरमा सन १९८८ मा न्ज्ञण देशका केन्द्रिय बैंकका गभर्नरहरुको किमिटि 'The Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) ले पूंजि सम्बन्धमा गरेको सम्भौतालाई बासेल I सम्भौता भनिन्छ ।
- सन १९८८ को जुलाइ देखि लागु भएको यस सम्भौतालाई Basel Acord अर्थात १९८८ Accord पनि भनिन्छ ।
- यस Basel I लागु हुनु पुर्व पूंजि पर्याप्तता सम्बन्धी कुनै मापदण्ड नभएकाले यससम्भौतालाई बिश्वभर नै बैंकिन क्षेत्रको आधार स्तम्भको रुपमा मानिन्छ ।
- यस अन्तर्गत कुल पूंजिलाई प्राथिमक र पुरक गरि दुई भागमा बर्गिकृत गर्दै तिनका अवयवहरु समेत किटानी गरेको हो।
- कुनै पिन बैंक कठिन पिरिस्थितीको सामना गर्दछ भने त्यो उसको पुंजिको मार्फत सृजना भएको सामर्थ ले मात्र गर्न सक्दछ तसर्थ बैंकका लागि पुंजिको पर्याप्तता भनेको प्रमुख किंड हो भन्ने मान्यता राख्दछ ।
- यस अन्तर्गत बैंकहरुको पुंजि पर्याप्तता निश्चीत प्रतिशत जोखिम भार दिई निकालिएको सम्पतिको कम्तीमा ८ प्रतिशत पूंजि कायम गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको थियो ।

- यस प्रावधान लागु भएको धेरै समय निबत्दै, बैंक तथा बित्तिय क्षेत्रमा प्रयोग गरिने निबनतम प्रबिधि तथा उपकरणहरु, कारोवारको आयतन, बिश्वब्यापीकरणले ल्याएका चुनौतीहरु आदिले यस क्षेत्रको जोखिम लाई जिटल बनाउंदै गयो।
- पछि मेक्सीको मा भएको बिनिमय दर संकट, १९९७ मा देखिएको एसियनली विनिमय संकट त्यस्तै रिसयामा १९९८ मा भएको ब्याजदर सम्बन्धी संकट, सन १९९९ मा ईक्वेटरमा देखिएको मौद्रिक संकट सन २००१।३ २ मा टिर्किमा देखिएको ब्याजदर अस्थिरताको संकट, अर्जेन्टीनामा देखिएको सार्वजिनका रिण सम्बन्धी संकट आदिले बिबिभन्न बित्तिय संस्थाहरुको बित्तिय अवस्थामा नकारात्मक असर पारे संगै बासेल १ लाई परिमार्जन गर्नु पर्ने आवश्यकता बोध हुन पुग्यो।
- अर्थात बासेल १ ले कर्जा जोखिमलाई मात्र संवोधन गर्दा अन्य जोखिमहरु लाई समाधान वा न्युनिकरण गर्न नसकेको देखियो ।
- १९९७ देखि Market RIsk समेतलाई संबोधन गर्ने भनेता पनि यसले संवोधन गर्न सकेन
- यसलाई तसर्थ परिमार्जन गर्नु पर्ने आवश्यकता बोध भई बासेल २ को अवधारण अघि देखिएको थियो।

- बासेल १ ले पर्याप्त मात्रामा बैंक तथा बित्तिय क्षेत्रको जोखिमलाई क्यवस्थापन गर्न नसकेको निष्कर्ष सिहत त्यसलाई समाधान गर्न बिभिन्न चरणमा BCBS को बैठक बसी सन २६ जुन, २००४ मा International Convergence of Capital Measurement and Capital Standard: Revised Framework जारी गरियो जसलाई Basel 2 भिनन्छ।
- बित्तिय संस्थाहरुले बिबिध प्रकारका कार्य सम्पादन गर्दा बिभिन्न जोखिमहरुका माध्यमवाट हुन सक्ने नोक्सानीलाई परिपूर्ति गर्न, निक्षेपकर्ता र बाह्य साहूहरुको सुरक्षा गर्न, कठिन समयमा समेत ब्यवसाय सुचारु चलाउन पर्याप्त पुंजिको आवश्यकता हुन्छ ।
- पर्याप्त पूंजि र उपयुक्ता जोखिम ब्यवस्थापनको अभ्यासवाट सुरक्षित र मजवृत बित्तिय प्रणिलको बिकास गर्नु वासेल २ को प्रमुख उदेश्य हो ।
- सर्वसाधारण जनतावाट निक्षेप स्वीकार गर्ने वा संकलन गर्ने र त्यसको लगानी गरि आफनो कार्य गर्ने बैंक तथा बित्तिय क्षेत्र भनेको अत्यन्तै संवेदनिशल क्षेत्र हो । तसर्थ यसले आफना मालिकहरुलाई मात्र नहेरि अन्य पक्षहरु जस्तै निक्षेप कर्ता, बाह्य रिणदाता आदिको समेत हितलाई ध्यान मा राखि कार्य गर्नु पर्दछ ।

- यसरी वासेल २ ले निक्षेपकर्ता र बाश्य साहु तथा रिन दाताको हित रक्षाका लागि बैंकलाई आवश्यक पर्ने पर्याप्त पुंजिको सुनिश्चीतता गरि सर्वसाधारणमा बैंक प्रतिको बिश्वास अभिबृद्धि गर्दछ ।
- बैंकको कार्य संचालनका क्रममा देखा पर्ने हरेक जोखिमले बैंकको पुंजिलाई प्रहार गर्दछन, यस्तो अवस्थामा बैंकले बजारमा आफनो अस्तित्व कायम गर्न, सेवा बिस्तार तथा बिकास गर्न, निक्षेपकर्ता तथा सरोकारवालाहरुको हित संरक्षण गर्न आदिका लागि पर्याप्त मात्रामा पूंजिकोष राख्नु पर्दछ भन्ने कुरामा बासेल २ ले जोड दिएको छ ।
 - कर्जा, वजार र संचालन जोखिमका आधारमा न्यूनतम पूंजि कायम गर्नु पर्ने प्रावधान समावेश भएको
 - सुपरिवेक्षिकय पुनरावलोकन पद्धतिको माध्यमवाट सुपरिवेक्षकलाई जिम्मेवार वनाईएको।
 - वजार अनुशासन मार्फत सूचना संप्रेषणको ब्यवस्था गरि सरोकारवालाहरुप्रति संवेदनशिल वनाईएको
 - देश काल परिस्थिती अनुसार समय सापेक्ष परिमार्जन र बिकल्प छनौटको स्वतन्त्रता प्रदान गरिएको

Basel II

Pillar I Minimum Capital Reqs

Describes the calculation for regulatory capital for credit, operational and market risk

Pillar II Supervisory Review

Bridges the gap between regulatory & economic capital requirements. Gives supervisors discretion to increase regulatory capital requirements

Pillar III Market Discipline

Allows market discipline to operate by requiring lenders to publicly provide their risk management activities, risk rating processes and risk distributions

बासेल २ का तिन स्तम्भहरु

पिलर १: न्यूनतम पुंजिकोषको ब्यवस्था

- यस अन्तरगत पूंजिको परिभाषा, पुंजिको बर्गिकरण, प्राथिमक र पूरक पुंजिका अवयवहरु, प्राथिमक पूंजिवाट घटाउनु पर्ने रकम शिर्षकहरु, पूंजि गणना बिधि, आवश्यक न्यूनतम पूंजि, बिभिन्न प्रकारका वैंकिन जोखिम र तिनको मापन तथा न्यूनिकरण बिधि आदिको वारेमा प्रष्ट पारिएको छ।
- बासेल २ ले बिबिध जोखिम संग जुध्नका लागि उच्च स्तरको बिधिहरु सिफारिस गरेको भएता पिन नेपालको बैंकहरुले प्रवाह गर्ने बसेवा तथा जारि गर्ने उपकरणहरु परम्परागत नै भएका], Credit Rating Agency ले पर्याप्त र उपयुक्त ढंगवाट कार्य गर्न नसकेको, सम्पुर्ण बजार संयन्त्र परम्परागत नै रहेको आदि तथ्यलाई मध्यनजर गिर Simplified Standard Approach लागु गरेको छ।
- कर्जा जोखिमको लागि बासेल २ ले Standard Approach (SA) र Internal Rating Baweed Approach (IRB) तर नेपाल राष्ट बैंकले Simplified Standard Approach लागु गरेको छ ।
- बजार जोखिमका लागिबासेल २ ले Net Open Position Approach (NOPA) र संचालन जोखिम मापनका लागि Basic Indicator Approach, The Standardized Approach/ Advanced Measurement Approach सिफारिस गरेको भएता पनि राष्ट बैंकले Basic Indicator Approach (BIA) लागु गरेको छ।
- यस समब्न्धी ब्यवस्था नेपाल राष्ट बैंकको एकिकृत निर्देशनको निर्देशन १ मा न्यूनतम पूंजिकोष सम्बन्धी निर्देशनमा उल्लेख गरिएको छ ।

- Credit Risk and Simplified Standardized Approach (SSA)
- बैंकवाट कर्जा बिबिध रुपले असुल हुन नसक्ने अवस्था वा बैंकका कर्जा ग्राहकले कर्जाको शर्त बमोजिम कर्जा तथा ब्याज समयमानै भुक्तानी गर्न नसक्ने अवस्थाका कारण बैंकलाई हुने हानिलाई कर्जा जोखिम भनिन्छ।
- यस क्क अन्तरगत कर्जा जोखिम मापन गर्न जोखिम भार निकाल्ने प्रयोजनका लागि बैंकले वासलात र वासलात बाहिरका बिभिन्न शिर्षकहरुलाई ११ वटा भागमा वर्गिकरण गरि ति शिर्षकहरुमा अन्तरिनिहित जोखिमको आधारमा निश्चीत प्रतिशत भचार दिई जोखिम भारित सम्पत्ति गणना गर्दछन ।
 - Claims on Government and Cetral Bank
 - Claims on Other Official Entities
 - Claims on Banks
 - Claims on Corporate and Securities firms
 - Claims on Regulatory retail portfolio
 - Claims Secured by Residential Properties
 - Claims Secured by Cmmercial Real Estate
 - Past Due Claims
 - High Risk Claims
 - Other Assets
 - Off Balance Sheet Items

- Operational Risk and Basic Indicator Approach (BIA)
- कमजोर आन्तरिक नियन्त्रण प्रणलि, कर्मचारी, प्रबिधि तथा अन्य बाह्य कारणले बैंकलाई हुन सक्ने हानीलाई संचालन जोखिम भनिन्छ । संचालन जोखिम मापन गर्न Basic Indicator Approach प्रयोग गरिन्छ ।
- Market Risk and Net Open Position Approach (NOPA)
- बजारमा ब्याजदर, बिदेशी मुद्राको बिनिमय दर, धितोपत्रहरुको मुल्य र बस्तुको मुल्यमा आएको परिवर्तनले बैंकको आम्दानी तथा पूंजिमा पार्न सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई बजार सम्बन्धी जोखीम भिनन्छ । यस अन्तरगत बिदेशि विनिमय सम्बन्धी जोखीम। ब्याजदर सम्बन्धी जोखमम, बस्तुको मूल्य सम्बन्धी जोखिम धितो पत्रको मुल्य सम्बन्धी जोखम गिर चार प्रकारका जोखिम पर्दछन । जसमध्ये सवभन्दा ब्यापक र महत्वपुर्ण बिदेशि मुद्रा जोखिम हो ।
- यस अन्तरगत Investment Portfolio लाई ब्यापारीक लगानी (Helt for Trading), बिकीको लागि उपलब्ध लगानी (Available for Sale) र भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity) गरि तिन भागमा छुट्याउनु पर्ने प्रवधान रहेको छ र यिनिहरुको मुल्यमा आएको परिवर्तन लाई संवोधन गर्दे मुल्यांकन गरिन्छ। यसरी मुल्यांकन गर्दा भएको घटवढलाई नाफा नोक्सान वा लगानी समायोजन कोषमा लेखांकन गरिन्छ।
- Net Open Position भनेको बिदेशि मुद्राका सम्पित र दायित्व बिचको अन्तर हो । मुद्रागत रुपमा Net Position निकाल्ने, सबै मुद्रालाई नेपाली मुद्रामा रुपान्तरण गर्ने, यसरी प्राप्त हुन आएको रकमलाई १० प्रतिशतले गुणन गरि RWE मा जोड्नु पर्दछ । यस प्रकार कर्जा, संचालन र बजार जोखिमको RWE निस्कन्छ ।

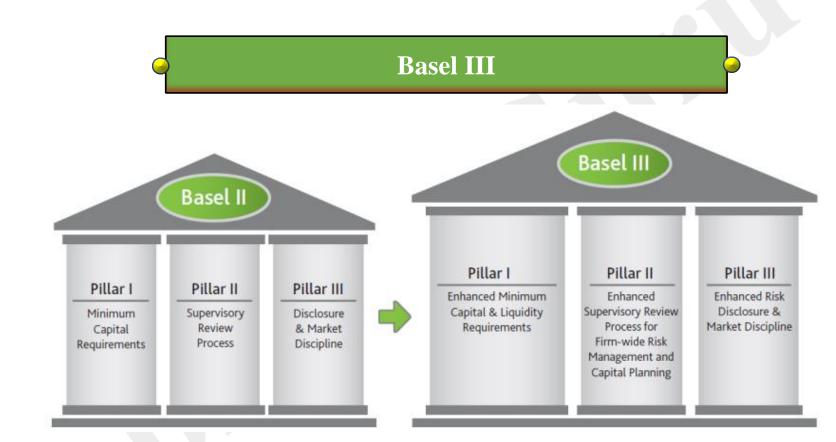
- Pillar 2: Supervisory Review Process
- बैंकले आफनो कारोवारवाट सिर्जना हुने जोखिमलाई संबोधन गर्न पूंजि पर्याप्त छ भन्ने कुरा सुनिश्चीत गर्न र जोखिम ब्यवस्थापनका उपयुक्त बिधिहरुको बिकास गर्न Supervisory Review process ले मदत गर्दछ । बैंकको आन्तरिक पुंजि मुल्यांकन एवम मापन प्रकृया बिकास गर्न, बैंकमा हिीत जोखिम पहिचान, मापन र नियन्त्रण गर्न ब्यवस्थापन पुर्ण जिम्मेवार हुनु पर्दछ । Supervisory Review process को उदेश्य हासील गर्न यस प्रकृयालाई तिन भागमा वाडीएको छ ।
- 9. Internal Capital Adequacy Process (ICAAP)
- यो एक बृहत प्रकृया हो, जसमा उच्च ब्यवस्थापनको दृष्टि , शशक्त पुंजि मुल्यांकन प्रकृया, जोखिमको बृहत मुल्यांकन, सुपरिवेक्षण, रिपोर्टिन, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालिका पुनरावलोकन आदि बिषयहरु पर्दछन ।
- सुपरिवेक्षकको हैसियतले नेपाल राष्ट बैंकले अन्य बैंकहरुको पुंजि पर्याप्तताको स्थीती, पुंजिको स्तर, पुंजिको गुणस्तर, आदी मुल्यांकन गर्ने प्रकृया पुनरावलोकन गर्दछ।
 - स्थलगत निरिक्षण तथा सुपरिवेक्षण
 - ग्रर स्थलगत पुनरावलोकन,
 - बैंक ब्यवस्थापन संग सम्बाद गरेर
 - बाह्य लेखा परिक्षकको प्रतिबेदन मार्फत
 - आबधिक रिपोर्टीनबाट आदि

- Pillar 2: Supervisory Review Process
- R. Supervisory Review
- यस अन्तरगत निम्न कुराहरुको पुनरावलोकन पर्दछ ।
 - जोखिम मुल्यांकन प्रकृयाको
 - पूंजि पर्याप्तता गणना गर्ने प्रकृयाको
 - आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालिको
 - मापदण्ड तथा नियम पालनाको सुपरिबेक्षकिय पुनरावलोकन
 - Credit Risk Mitigation
 - Operational Risk and Market Risk
 - Market Discipline

- Pillar 2: Supervisory Review Process
- 3. Supervisory Response
- नेपाल राष्ट बैंकले बैंकहरुले कम्तीमा पिन न्यूनतम पुंजिकोष कायम गरुन भन्ने उदेश्य राखेको हुन्छ , यदि नेपाल राष्ट बैंक जोखिम ब्यवस्थापन अभ्यास र नियन्त्रण प्रति सन्तुष्ट नभएमा न्यूनतम भन्दा माथि पूंजि कोष कायम गर्न निर्देशन दिन सक्छ । जगेडा हरु कम गरेको पाईएमा, संचालक तथा कर्मचारीलाई कर्जा लगानी गरेको पाईएमा, सिमा भन्दा बिढ कर्जा तथा सुबिधा दिएको भए, सम्पत्ति तथा दायित्व ब्यवस्थापन राम्रो संग नगरेको पाईएमा र कर्जा निक्षेप अनुपात तोिकएको भन्दा बिढ भएमा नेपाल राष्ट बैंकले थप Capital Charge गरि जोिखम भारित सम्पत्तिमा रकम समायोजन गर्न सक्दछ । यस निर्देशनको पालना नगर्ने बैंकलाई Prompt Corrective Action Bylaws 2064 बमोिजमको कारवाहि समेत गर्न सक्दछ ।

- Pillar 3: Market Discipline
- बजार अनुसासन कायम गर्न बैंक्को संचालक समितिले Disclosure Policy वनाई निम्न सुचनाहरु त्रैमासिक तथा बार्षिक रुपमा राष्ट्रिय स्तरका पित्रकामा प्रकाशित गरि सरोकारवालाहरु सबैलाई जानकारी गराउनु पर्दछ । यसरी प्रकाशित गर्दा Materiality, Proprietary र confidential Information लाई मध्यनजरमा राख्नु पर्दछ ।
- त्रैमासिक बिवरणहरु
 - बासलात र नाफा नोक्सानको सारांस
 - पूंजिकोष, अनुपात प्रैाथिमक र पुरक पूंजिका अवयवहरु
 - कर्जा, बजार र संचालन जोखिमका लागि कुल जोखिम भारित सम्पतीको मापन तालीका
 - निष्कृय सम्पतीको रकम र अनुपात
 - कर्जा निक्षेप अनुपात
 - कोषको लागत
- बार्षिक बिवरणहरु
 - बार्षिक बित्तिय बिवरणहरु
 - पूंजि संरचना र पूंजिकोष अनुपात
 - जोखिम सम्बन्धी बिवरण
 - जोखिम ब्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य

- उपभोक्ताको रुचि, आवश्यकता, प्राथिमकता आदिमा परिवर्तन आए संगै बैंकहरुले प्रदान गर्ने सेवा समेत परिवर्तन हुंदै आईरहेको
- बिगतमा भन्दा हाल बित्तिय उपकरणहरुको प्रकृतिमा परिवर्तन तथा जटिल प्रकारका बित्तिय उपकरणहरुको प्रयोग
- बैंकको पूंजिको कैयौ गुणा अधिक बासलात बाहिरको कारोवार हुन थाल्नु
- USA को Mortgage Crisis अनि Laymen Brothers धारासायी हुनु
- बैंक तथा बित्तिय संस्थाहरु अपर्याप्त तरलताका कारण आफना बित्तिय दायित्वहरु संवोधन गर्न असमर्थ हुंदै जान्
- बासेल २ ले गरेका बिबिध बिस्तृत ब्यवस्था हुंदा हुंदै पिन बैंकहरुको सम्पूर्ण कारोवारलाई यसले संबोधन गर्न नसक्दा बासेल २ लाई पिरमार्जन गर्नु पर्ने आवश्यकता देखि सन २०१० को डिसेम्बरमा निम्न बिशेषताहू सिहत बासेल ३ प्रयोगमा ल्याईएको हो जुन बासेल २ को पिरमार्जित स्वरुपहो।

बिषेशताहरु

- १. पूंजिको बर्गिकरण, प्रकृति र गुणस्तर सम्बन्धी ब्यवस्था
- यसले पुंजिको बर्गिकरणलाई थप स्पष्ट पारेको छ।
- Total Capital = Tier 1 Capital Plus Tier 2 Capital
- Tier 1 Capital (Going Concern Capital) = Common Equity Tier 1 Plus Additional Tier 1 Capital
- Common Equity Tier 1 capital (4.5%) (Fully Loss Absorbing Capital)
- Tier 1 Capital (6%)
- Tier 2 Capital (Gone Concern Capital)
- Total Capital (8%)
- ब्यापार चक्रको प्रतिकुल अवस्थामा बैंकको कारावारमा समेत मन्दी आउन सक्ने भएकाले त्यसलाई सामना गर्न त्यसका लागि २.५५ पुंजिकोष कायम गर्नु पर्ने ब्यवस्था गरिएको छ।

बिषेशताहरु

१. लिभरेज अनुपात सम्बन्धी ब्यवस्था

जोखिम भारित सम्पतीको आधारमा मात्र पूंजिको ब्यवस्थाले बैंकहरुले आर्थिक मन्दी तथा बित्तिय संकटको सामना गर्न नसक्ने देखिएकाले Levarage Ratio लाई अर्को सुरक्षा कवचको रुपमा बिकसित गरिएको छ । यस अन्तरगत Tier 1 Capital र वासलातमा रहेका सम्पत्ति र वासलात बाहिरका सम्पत्ति अनुपात ३ प्रतिशत अर्थात प्राथमिक पूंजिको ३३ गुणा सम्म मात्र सम्पत्ति सिर्जना गर्न सक्ने ब्यवस्था गरिएको छ ।

३. तरलता सम्बन्धी ब्यवस्थाः

प्रतिकुल परिस्थीती अर्थात बित्रिय संकटको समयमा अल्पकालिन दायित्व भुक्तानीको समस्यालाई सम्बोधन गर्न उच्च स्तरको तरलताको आवश्यकता पर्ने महशुस गरि बासेल ३ मा सो सम्बन्धी ब्यवस्था गरिएको छ। यस अन्तरगत तरलताको स्तरलाई तह १ र २ गरि दुई भागमा बर्गिकरण गरिएको छ। तह १ मा बजार मुल्यको १०० प्रतिशत रकम प्राप्त हुन सक्ने सम्पत्तिहरु समावेश हुन्छन भने तह २ मा बजार मुल्यको ५५ प्रतिशत रकम प्राप्त हुने सम्पतीहरु समावेश हुन्छन। उच्च स्तरको तरलतायुक्त सम्पत्ति लाई ४० दिन अबिधको बाहिरीने खुद नगदले भाग गरि तरलता अनुपात निकालिन्छ, भागफल १०० भन्दा बिह भएको बैंक तथा बित्तिय संस्था लाई सवल मानिन्छ।

बिषेशताहरु

४. SIFI (Systemmitaclly Important Financial Institutions) सम्बन्धी व्यवस्थाः

यस अन्तरगत बित्तिय प्रणिलमा असर पुराई अन्य क्षेत्रमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने बैंक तथा बित्तिय संस्था पिहचन गिर ति बैंक तथा बित्तिय संस्थालाई निजकवाट अनुगमन तथा सुपिरवेक्षण र प्रोत्साहन गर्न बिशेष ब्यवस्था गर्न सिकने ब्यवस्था रहेको छ ।

प्र. Micro and Macro Prudential अवधारणाः पूंजिको बर्गिकरण र ब्यवस्था, जोखिम ब्यवस्थापन, लिभरेज अनुपात तथा तरलता अनुपात जस्ता Micro Prudential प्रावधानहरुका अतिरिक्त Counter Cyclical Capital Buffer, Forward Looking and Dynamic Provisioning, प्रणालीगत जोखिम तथा त्यसको अन्य क्षेत्रसंगको अन्तरसम्बन्ध, मौद्रिक तथा बित्त निति जस्ता बृहत अर्थशास्त्रीय बिषयमा नितिगत, र संस्थागत तथा संरचनागत सुधारका क्षेत्रहरुलाई समेत वासेल ३ ले संबोधन गरेको छ।

- 1. Nepal Rastra Bank was established under which of the following Act?
 - a. Nepal Rastra Bank Act, 2012
 - b.Nepal Rastra Bank Act, 2058
 - c. Company Act, 2063
 - d.Nepal Bank Act, 1994

नेपाल राष्ट बैंक कुन कानुन अन्तर्गत स्थापना भएको हो।

- A नेपाल राष्ट बैंक ऐन, २०१२
- B नेपाल राष्ट बैंक ऐन, २०५८
- C कम्पनी ऐन, २०६३
- D नेपाल बैंक ऐन, १९९४

- 1. How many chapters and Clauses are there in NRB Act 2058?
 - a. 12 and 110 Respectively
 - b.12 and 112 Respectively
 - c. 10 and 112 Respectively
 - d.14 and 114 Respectively

नेपाल राष्ट बैंक ऐनमा कति परिच्छेद र दफा रहेका छन ?

A कमसः १२ र ११०

B कमसः १२ र ११२

C कमसः १० र ११२

D कमसः १४ र ११४

- 1. How many types of paper notes (Different Denomination) are circulated in Nepalese Economy till now?
 - a.9
 - b.10
 - c.11
 - d.12

हाल सम्म नेपालमा कति प्रकारका (दरका) कागजि नोट प्रचलनमा रहेका छन ?

A

B 90

C 99

D 92

- 1. Through which body should Nepal government establish relation with Nepal Rastra Bank?
 - a. Rastriya Banijya Bank Limited
 - b. Ministry of Finance
 - c. Ministry of Home Affair
 - d. National Planning Commission

नेपाल सरकारले राष्ट बैंक संग सम्पर्क एवं सम्बन्ध राख्नु परेमा कुन निकाय मार्फत गर्नु पर्दछ ?

- A राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि.
- B अर्थमन्त्रालय
- C गृह मन्त्रालय
- D राष्टिय योजना आयोग

- 1. If Nepal Bank Limited is the first commercial bank in Nepal, which one of the following is second commercial bank in Nepal?
 - a. Nabil Bank Limited
 - b. Agriculture Development Bank Limited
 - c. Rastriya Banijya Bank Limited
 - d. Nepal Bangladesh Bank Limited

यदि नेपाल बैंक लि. नेपालको पहिलो बाणिज्य बैंक हो भने तलका मध्य नेपालको दोस्रो वाणिज्य बैंक कुन हो ?

- A निषल बैंक लि.
- B कृषि विकास बैंक लि.
- C राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि.
- D नेपाल बंगालादेश बैंक लि.

- 1. As per the NRB Act 2058, how many members will be there in the Board of Directors of Nepal Rastra Bank?
 - a. 5
 - b.7
 - c. 6
 - d.9

नेपाल राष्ट बैंक ऐन २०५८ को ब्यवस्था बमोजिम नेपाल राष्ट बैंकको संचालक समितिमा बढिमा कतिजना रहने ब्यवस्था रहेको छ ?

- A :
- В
- C
- D

- 1. Who Appoints Governor and Deputy Governor of Nepal Rastra Bank?
 - a. Finance Minister
 - b.President of Nepal
 - c. Council of Ministers
 - d. None of the Above

नेपाल राष्ट्र बैंकको गभर्नर र डिप्यूटि गभर्नर को नियुक्ति कसले गर्दछ ?

A अर्थमन्त्री

B राष्ट्रपती

C मन्त्रीपरिषद

D माथिका कुनै पनि हैन

- 1. Governor Maha Prasad Adhikari is Governor of Nepal Rastra Bank.
 - a. 16th
 - b. 17th
 - $c. 18^{th}$
 - d.15th

गभर्नर महा प्रसाद अधिकारी नेपाल राष्ट बैंककागभर्नर हुन।

- A १६ औं
- B १७ औं
- C १८ औं
- **D** १५ औं

- 1. Who Approves the Budget and Programs for the upcoming fiscal year of Nepal Rastra Bank?
 - a. Ministry of Finance
 - b. Council of Ministers
 - c. Board of Directors, NRB
 - d. All of the Above

नेपाल राष्ट बैंकको आगामी आ.व. को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कसले स्वीकृत गर्दछ ?

 A
 अर्थ मन्त्रालय

 B
 मन्त्री परिषद

C ने.रा.वै को संचालक समिति

D मथिका सबै

- 1. Who becomes the chairperson of the Audit committee of Nepal Rastra Bank?
 - a. Governor, NRB
 - b. Senior Deputy Governor, NRB
 - c. Directors of NRB who is designated to chair the Audit Committee selected by Board of Directors
 - d. Finance Minister

नेपाल राष्ट बैंकको लेखा परिक्षण समितिको संयोजक को हुने ब्यवस्था रहेको छ ?

- A गभर्नर, ने.रा.बै
- B बरिष्ठ डिप्यूटि गभर्नर, ने.रा.बै
- C संचालक समितिले तोकेको एक जना संचालक
- D अर्थमन्त्री

- 1. Who does the Audit of Nepal Rastra Bank?
 - a. Auditors General Nepal
 - b. Institute of Chartered Accountants of Nepal
 - c. Institute of Chartered Accountants of India
 - d. Audit Committee of Nepal Rastra Bank

नेपाल राष्ट बैंकको लेखा परिक्षण कसले गर्दछ ?

- A
 महालेखा परिक्षकले

 B
 नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट संस्था

 C
 भारतिय चार्टड एकाउन्टेन्ट संस्था
- D नेपाल राष्ट बैंकको लेखा परिक्षण समिति

- 1. If Himalayan Shamsher JBR was the first Governor of NRB, who was the second one?
 - a. Shree Maha Prasad Adhikari
 - b. Shree Chirinjivi Nepal
 - c. Shree Kiran Kumar Shrestha
 - d. Shree Laxmi Nath Gautam

नेपाल राष्ट बैंकका प्रथम गभर्नर हिमालयन शमशेर जवरा थिए भने दोस्रो गभर्नर को थिय ?

A श्री महा प्रसाद अधिकारी

B श्री चिरिन्जिबी नेपाल

C श्री किरण कुमार श्रेष्ठ

D श्री लक्ष्मिनाथ गौतम

- 1. In which year Nepal Rastra Bank Issued Bank Notes?
 - a. 2016 BS
 - b. 2059 BS
 - c. 2015 BS
 - d. 2020 BS

नेपाल राष्ट बैंकले सर्बप्रथम कहिले बैंक नोट जारि गरेको थियो ?

A बि.सं. २०१६

B बि.सं. २०५९

C बि.सं. २०१४

D बि.सं. २०२०

- 1. In which year NRB Issued Rs. 2 Denominated note?
 - a. 2035
 - b. 2036
 - c. 2037
 - d. 2038

रु २ दरको नोट नेपाल राष्ट बैंकले सर्वप्रथम कहिले जारि गरेको हो ?

A बि.सं. २०३४

B बि.सं. २०३६

C बि.सं. २०३७

D बि.सं. २०३८

- 1. The Currency introduced by Kind Mandev is known as
 - a. Mandu
 - b. Manki
 - c. Manangk
 - d. None of the Above

राजा मानदेवले प्रचलनमा ल्याएका मुद्रालाई के भनेर चिनिन्छ?

A माण्डु

B मान्की

C मानांक

D क्नै पनि हैन

- 1. In which year Nepal Rastra Bank has issued bank notes mentioning 'Nepal Government'?
 - a. 2058 BS
 - **b. 2060 BS**
 - c. 2063 BS
 - d. 2065 BS

नेपाल राष्ट बैंकले नेपाल सरकार लेखिएका नोट सर्वप्रथम कहिले जारी गरेको थियो ?

A बि.सं. २०५८

B बि.सं. २०६०

C बि.सं. २०६३

D बि.सं. २०६५

- 1. From which year NRB started formulating Monetary Policy?
 - a. 2049 BS
 - **b.2059 BS**
 - c. 2069 BS
 - d.2039 BS

नेपाल राष्ट बैंकले कहिले देखि मौद्रिक निति जारी गर्दे आईरहेको छ ?

A बि.सं. २०४९

B बि.सं. २०५९

C बि.सं. २०६९

D बि.सं. २०३९

- 1. To whom the Governor and Directors of NRB takes the oath of their position and secrecy?
 - a. Chief Justice of Supreme Court
 - **b.** Finance Minister
 - c. President of Nepal
 - d. Chairman of BOD, NRB

नेपाल राष्ट बैंकका गभर्नर वा संचलक ले को समक्ष पद तथा गोपनियताको सपथ लिनु पर्ने ब्यवस्था रहेको छ ?

- A सर्वोच्च अदालतका प्रधान न्यायाधिस
- B अर्थमन्त्री
- C राष्ट्रपति
- D संचालक समितिका अध्यक्ष

- 1. Institutions established to exchange information of loan extended by financial institutions is known as?
 - a. Credit Information Bureau of Nepal
 - b. Deposit and Credit Guarantee Fund
 - c. Nepal Clearing House
 - d. Credit Control Institutions

बाणिज्य बैंक तथा बित्तिय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कर्जाको सुचना आदान प्रदान गर्न स्थापना भएको संस्था कुन हो ?

A	कर्जा सुचना केन्द्र
В	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
C	नेपाल क्लीयरिङ्ग हाउस
D	कर्जा नियन्त्रण संस्था

- 1. The provision regarding formation of board of directors of NRB is mentioned in clause no.?
 - a. 12
 - b. 13
 - c. 14
 - d. 15

नेपाल राष्ट बैकको संचालक सिमितिको गठन सम्बन्धी ब्यवस्था नेपाल राष्ट बैंक ऐन २०५८ को दफा कितमा गरिएको छ ?

- A दफा १२
- B दफा १३
- C दफा १४
- D दफा १५

1.	The provision regarding	appointment of	Governor	of NRB i	is mentione	ed in claus	se no.
	0						

- a. 12
- b. 13
- c. 14
- d. 15

नेपाल राष्ट बैकको गभर्नरको नियुक्ती संग सम्बन्धी ब्यवस्था नेपाल राष्ट बैंक ऐन २०५८ को दफा कितमा गरिएको छ ?

- A दफा १२
- B दफा १३
- C दफा १४
- D दफा १५

- 1. Who had signed the bank note issued by Sadar Muluki Khana in 2002 Ashwin 1.
 - a. Khajanchi Narendra Raj
 - b. Khajanchi Birendra Raj
 - c. Khajanchi Mahendra Raj
 - d. Khajanchi Himalayan Shamsher JBR

सदर मुलुिक खानाले बि.सं. २००२ साल असोज १ गते जारी गरेको नोटमा कसको हस्ताक्षर रहेको थियो ?

A खजान्ची नरेन्द्र राज

B खजान्ची बिरेन्द्र राज

C खजान्ची महेन्द्र राज

D खजान्ची हिमालयन शमशेर जवरा

- 1. In the history of world, which institution and in which year had obtained the authority of issuing note for the first time?
 - a. Bank of England, 1994 AD
 - b. Bank of Venice, 1994
 - c. Bank of America, 1995
 - d. Nepal Rastra Bank, 2014

बिश्वको ईतिहासमा कुन संस्थाले सर्वप्रथम नोट छाप्ने अधिकार प्राप्त गरेको थियो र कुन बर्षमा

- A Bank of England, 1994 AD
- B Bank of Venice, 1994
- C Bank of America, 1995
- D Nepal Rastra Bank, 2014

- 1. The share of government investment during the establishment of Rastriya Banijya Bank was?
 - a. 100%
 - b. 51%
 - c. 75%
 - d. 45%

राष्ट्रीय बाणिज्य बैंकको स्थापनाको समयमा नेपाल सरकारको लगानीको हिस्सा कति थियो ?

 A
 १०० प्रतिशत

 B
 ५१ प्रतिशत

 C
 ७५ प्रतिशत

 D
 ४५ प्रतिशत

- 1. The current Account was introduced from the which country?
 - a. USA
 - b. Russia
 - c. China
 - d. England

चल्ती खाताको सुरुवात कुन देश वाट भएको हो ?

- A अमेरिका
- B रसिया
- C चिन
- D बेलायत

- 1. The capital requirement for Infrastructure Development Bank is?
 - a. 10 Arba
 - b. 15 Arba
 - c. 20 Arba
 - d. 25 Arba

पूर्वाधार विकास बैंकको चुक्ता पूजिं कति हुनु पर्दछ ?

A १० अर्व

B १५ अर्व

८ २० अर्व

D २५ अर्व

- 1. From whom is the guarantee of Nepali Rupees obtained?
 - a. Government of Nepal
 - b. Nepal Rastra Bank
 - c. Ministry of Finance
 - d. Any of the above

नेपाली रुपैयाको जमानत को वाट प्राप्त हुने ब्यवस्था रहेको छ ?

ठ नेपाल सरकार

R नेपाल राष्ट बैंक

🕻 अर्थमन्त्रालय

D माथिका मध्य कुनै एक

- 1. Who is the spokesperson and information officer of Nepal Rastra Bank at Present?
 - a. Laxmi Prapanna Niraula
 - b. Maheswarlal Shrestha
 - c. Gunakar Bhatta
 - d. Gunakar Bhattarai

हाल नेपाल राष्ट बैंकका प्रबक्ता तथा सुचना अधिकारी को हुने ?

A लक्ष्मि प्रपन्न निरौला

B महेश्वरलाल श्रेष्ठ

С गुणाकर भट्ट

D गुणाकर भट्टराई

- 1. Does Nepal Rastra Bank Supervises Cooperatives?
 - a. Yes
 - b. No
 - c. Yes, but in limited areas
 - d. Yes, but once in a 5 Years

नेपाल राष्ट बैंकले सहकारीहरुको सुपरिबेक्षण गर्छ कि गर्दैन ?

A गर्छ

B गदैन

C सिमित रुपमा गर्छ

D ५ वर्षमा एक पटक गर्छ

- 1. What is the tenure of Deputy Governor of NRB?
 - a. 4 Years
 - b. 5 Years
 - c. 6 Years
 - d. 7 Years

नेपाल राष्ट बैंकका डिपुटि गभर्नरको पदावधि कति बर्षको हुन्छ ?

A ४ बर्ष

B ५ बष

C ६ बर्ष

D ७ बर्ष

- 1. How many departments are there in Nepal?
 - a. 14
 - b. 15
 - c. 16
 - d. 17

नेपाल राष्ट बैंकमा कति बिभाग रहेका छन ?

- A 98
- B 94
- C १६
- D qo

- 1. In which year's monetary policy, the provision regarding 8 Arba Minimum Paid capital for Commercial bank is mentioned?
 - a. 2070/71
 - b. 2071/72
 - c. 2072/73
 - d. 2073/74

कुन आर्थिक बर्षको मौद्रिक नितिमा बाणिज्य बैंकहरुको न्यूनतम चुक्ता पूंजि ८ अर्व हुने ब्यवस्था कायम गरिएको थियो ?

A २०७०।७१

B २०७१।७२

ट २०७२।७३

२०७३।७४

- 1. Which is the first insurance company in Nepal?
 - a. Beema Samiti
 - b. Rastriya Beema Company
 - c. Shikhar Insurance Company Limited
 - d. Nepal Malchalani tatha Beema Company

नेपालको पहिलो बीमा कम्पनी कुन हो ?

△ बिमा समिति

B राष्ट्रिय बीमा कम्पनी

C शिखर ईन्सुरेन्स कम्पनी लि.

नेपाल मालचलानी तथा बिमा कम्पनी

- 1. What is the percentage of current Bank Rate for Commercial Bank?
 - a. 6.5%
 - b. 7%
 - c. 7.5%
 - d. 8%

हाल बाणिज्य बैंकहरुका लागि बैंक दर कति रहेको छ ?

- A 6.5%
- B 7%
- **C** 7.5%
- D 8%

- 1. What is the average inflation rate of last 25 years in Nepal?
 - a. 6.5%
 - b. 6.6%
 - c. 6.7%
 - d. 7%

नेपालको बिगत २५ बर्षको औषत मुद्रास्फिती कति रहेको छ ?

- **A** ६.५ प्रतिशत
- B ६.६ प्रतिशत
- **C** ६.७ प्रतिशत
- **D** ७ प्रतिशत

- 1. Target Growth Rate for Fiscal Year 2080-81 is?
 - a. 5%
 - b. 6%
 - c. 7%
 - d. 8%

Standard & Poor तलका आ.व. २०८०।८१ को आर्थिक विकासको लक्ष

रहेको छ।

- A 5%
- B 6%
- **C** 7%
- D 8%

- 1. Target inflation rate for Fiscal Year 2080-81 is?
 - a. 5.5%
 - b. 6.5%
 - c. 7.5%
 - d. 8.5%

आ.व. २०८०।८१ को मुद्रास्फितीको लक्ष

रहेको छ।

- A 5.5%
- B 6.5%
- **C** 7.5%
- D 8.5%

- 1. Current Policy Rate is?
 - a. 5.5%
 - b. 6.5%
 - c. 7.5%
 - d. 8.5%

हालको नितिगत दर रहेको छ।

A 5.5%

B 6.5%

C 7.5%

D 8.5%

- 1. Current Requirement for CRR for commercial banks is?
 - a. 3%
 - b. 3.5%
 - c. 4%
 - d. 4.5%

हालको बाणिज्य बैंकहरुका लागि सि.आर.आर दर रहेको छ।

- A 3%
- B 3.5%
- **C** 4%
- D 4.5%

- 1. Current Requirement for SLR for Commercial Bank is
 - a. 10%
 - b. 11%
 - c. 12%
 - d. 13%

हालको बाणिज्य बैंकहरुका लागि एस. एल. आर दर रहेको छ।

A 10%

B 11%

C 12%

D 13%

- 1. Current Interest Rate Corridor is.....?
 - a. 7% Upper and 3% Lower Rate
 - b. 6.5% Upper and 3.5% Lower Rate
 - c. 8.5% Upper and 5.5% Lower Rate
 - d. 7% Upper and 4% Lower Rate

Standarतलका मध्ये के संग सम्बन्धीत छ?

- माथिल्लो सिमा ७ प्रतिसत र तल्लो सिमा ३ प्रतिशत
- B माथिल्लो सिमा ६.५ प्रतिसत र तल्लो सिमा ३.५ प्रतिशत
- 🕻 माथिल्लो सिमा ८.५ प्रतिसत र तल्लो सिमा ५.५ प्रतिशत
- माथिल्लो सिमा ७ प्रतिसत र तल्लो सिमा ४ प्रतिशत